

Част је наша

Србија жели и може да буде лидер у региону. Пред нама је пут да тај циљ и достигнемо, али с поносом желим да истакнем да је војно образовање већ лидер у региону и веома важан чинилац наше спољне политике. У протеклих неколико година на нашој војној академији школују се, у складу са најбољим традицијама, и кадети и официри страних војски – истакао је на свечаности у Југословенском драмском позоришту 18. марта министар одбране Драган Шутановац.

Свечаном академијом на Великој сцени Југословенског драмског позоришта 18. марта обележен је значајан јубилеј – 160 година Војне академије. Том, за Министарство одбране и образовни систем Србије, важном догађају присуствовали су председник Републике Србије Борис Тадић, патријарх српски Иринеј, председник Владе Мирко Цветковић и министри у Влади, начелник Генералштаба Војске Србије генерал-потпуковник Милоје Милетић, представници војног и дипломатског кора у Београду, те познате личности из јавног, привредног и културног живота.

– Када једна државна институција у Србији слави 160 година постојања, то је сте јубилеј вредан пажње. А када знамо да се ради о образовној институцији, која школује јунаке од којих су многи дали животе за своју државу и народ, онда је то јубилеј вредан дубоког поштовања – рекао је министар Шутановац поздрављајући госте и захваљујући свима који су дошли на свечаност.

Министар Шутановац истакао је да је данас, после 160 година постојања Војне академије, подједнако тешко замислити историју Балкана без Војске Србије, а Војску Србије без Војне академије.

– Свесни улоге Војске Србије у друштву, настављамо реформе с циљем да, уз

изразито поштовање традиције, изградимо савремену Војску која ће бити део модерног друштва и која ће истовремено промовисати најсветлије традиције оне војске која се са великом храброшћу, по правилу, упуштала у битке против вишеструко надмоћнијег непријатеља, ради заштите своје државе и свога народа – нагласио је министар одбране, додајући да је један од најважнијих сегмената те реформе управо реформа војнообразовног система, по коме је наша војска позната широм света.

Шутановац је навео да савремени изазови, ризици и претње захтевају војни кадар који ће бити оспособљен да увек и на сваком месту нађе начин да адекватно одговори на угрожавање свеобухватне безбедности.

– Следећи тај принцип, циљ нам је да профилишемо модеран, ефикасан и функционалан образовни систем, који ће у потпуности одговорити потребама војске 21. века. Желим да нагласим да смо, анализирајући те потребе, оформили и медицински факултет на Војномедицинској академији, чије студије већ у првој години похађају и кадети страних војски. У оквиру реформе, створили смо и услове за почетак новог облика усавршавања у виду интегрисаних студија безбедности и одбране – истакао је министар.

ИМОВИНА

Да смо на правом путу, рекао је министар одбране, најбоље говоре чињенице о интересовању младих за упис на Војну академију. У протеклој години на конкурс за упис јавило се више од 1.000 кандидата, што је више од четири кандидата за једно упражњено место.

– Србија жели и може да буде лидер у региону. Пред нама је пут да тај циљ и достигнумо, али са поносом желим да истакнем да је војно образовање већ лидер у региону и веома важан чинилац наше спољне политике. У протеклих неколико година на нашој војној академији школују се, у складу са најбољим традицијама, кадети и официри страних војски. Тренутно школујемо кадете и официре из Македоније, БиХ, Црне Горе, Руске Федерације, Алжира, Турске, ако томе додамо и оне који су већ прошли школовање у годинама за нама и то из Кине, САД, Француске, Ирака, као и оне које очекујемо, није тешко закључити да је Војна академија заиста препозната као изразито квалитетна војнообразовна институција и у земљи и у иностранству – рекао је Шутановац.

Министар одбране најавио је у овој години и формирање Универзитета одбране. Према његовим речима, тиме ће се објединити образовни и научноистраживачки рад у јединствен процес високошколског

Честитке

Председник Тадић

Поводом Дана Војне академије – 18. марта свим припадницима Војне академије упућујем срдчане честитке.

После 160 година искуства у школовању официрског кадра, као један од најстаријих стубова образовања Републике Србије, Војна академија успела је да константним реформама и прилагођавањем студијских програма одоли свим изазовима времена и да у традицији дугој 160 година задовољи највише стандарде у образовању официрског кора.

Војна академија је данас препозната као модеран, ефикасан и функционални образовни систем који у потпуности одговара потребама образовања и научне делатности у области одбране и безбедности Републике Србије.

Честитајући празник, желим вам успехе у раду и да наставком реформе војног школства постигнете највише европске стандарде у образовању наших официра и да их у складу са добром српском традицијом усмерите ка правим вредностима нашег народа.

Министар Шутановац

Поводом Дана Војне академије – 18. марта свим припадницима Војне академије упућујем срдчане честитке.

У 160 година дугој традицији српског војног школства, успели сте да развијете модерну војнообразовну установу која је данас интегрисана у систем високог образовања Србије и препозната као водећа за школовање војног кадра у региону.

Осавремењивањем садржаја у свим областима живота и рада допринели сте успешној промоцији официрског позива и повећању интересовања младих за школовање на Војној академији.

У уверењу да ћете и у наредном периоду постизати запажене резултате у школовању и усавршавању високо професионалног и стручног кадра за потребе система одбране, желим вам успехе у раду.

Част је наша имовина.

Велика представа

Председник Србије Борис Тадић – Одајем признање министру одбране, начелнику Војне академије, као и свим организаторима, јер је ова свечаност другачија него што је то обично случај у оваквим приликама. Њихова иновативност је за сваку похвалу. Кадети су, такође, учинили велику ствар, јер су учествовали у представи, а да се није приметило да нису глумци.

На питање који део представе је на њега оставио најјачи утисак, председник Тадић је одговорио:

– Било је више него тешко слушати дијалог двојице кумова – Србина, чија је супруга Словенка и Хрвата, ожењеног Српкињом. Сви смо се на тренутак вратили у тескобне деведесете. Добро је да смо из тога изашли, и да све то посматрамо у позоришту, а не у стварности.

образовања, а војне научноистраживачке установе интегрисати у систем научноистраживачке делатности друштва.

Признања

Поводом Дана Војне академије урочена су признања докторима и магистрима наука који су своје дисертације и магистарске радове одбранили у тој научној и образовној установи између два празника.

– Из једне мале школе у оквиру фабрике у Крагујевцу, која је основана пре 160 година, прерасли смо у институцију која има капацитете и ресурсе за врхунску наставу и гарантује најбоље образовање кадета, будућих официра, за све три мисије Војске Србије. Није довољно чекати будућност, већ је потребно кретати се ка њој. Зато у периоду који је пред нама следи завршетак и учвршћивање процеса реформе. Сви задаци који су пред нама у функцији су најважнијег задатка свих нас – професионализације Војске Србије. Она подразумева не само запошљавање људи који ће бити војници, већ и обуку кадета који ће једног дана стати пред строј професионалних војника – истакао је генерал Вуруна.

Међу будућим циљевима, начелник Војне академије навео је и реорганизацију Школе националне одбране и формирање Универзитета одбране. Генерал Вуруна рекао је да су резултати Војне академије производ дугогодишњег рада и захвалио је њеним садашњим и претходним припадницима, пратећој логистици, кадетима, ученицима Војне гимназије и полазницима Школе националне одбране на раду и угледу који су генерацијама градили.

Начелник Војне академије уручио је признања шесторици доктора наука и осморици магистара који су своје дисертације и радове одбранили у протеклом периоду.

– Упоредо с реформом војног школства, успоставили смо правне темеље и нову, ефикаснију организацију целокупног Министарства одбране. Унапредили смо међународну војну сарадњу и интензивирали процес професионализације Војске, што представља кључни задатак реформе. Током протекле године имали смо, поред повећаног интересовања за упис у Војну гимназију и Војну академију, и велико интересовање за приступање професионалном саставу Војске Србије, што јесте показатељ да ћемо и тај задатак успешно извршити – рекао је министар Шутановац истичући да је Војска Србије, после дугог низа година, поново постала државна институција која ужива највеће поверење свог народа.

– Жеља нам је да тако буде и у овој години, што је и нови задатак. На крају, користим прилику да свим садашњим, али и бившим припадницима Војне академије честитам јубилеј и пожелим успех у даљем раду, а кадетима, садашњим и будућим, желим да знања стичу у миру и користе само на полигонима – закључио је министар одбране Драган Шутановац.

Бригадни генерал доцент др Младен Вуруна, начелник Војне академије, начинио је за ову прилику интересантан приказ историје војног школства – 160 година Војне академије – више од 70.000 уписаних на школовање. У првој класи уписана су 23 младића. Данас на школовању имамо око 1.300 ученика, кадета, кадеткиња и официра. Јубилеј Војне академије је и неколико хиљада професора, међу којима је било академике, министара, научника, уметника и славних војсковођа. У Артилеријској школи рад је започело 10 професора. Данас у Војној академији наставу држи око 200 наставника и сарадника.

– Јубилеј Војне академије су стотине предмета и испита – додао је генерал Вуруна – али и четврт века практичне наставе у теренским условима. У Артилеријској школи, поред математике, физике, хемије, историје и географије, изучавала се и стилистика, хипологија, антропологија, религија и музика.

Данас се у Војној академији, уз многе предмете, уче и страни језици, међународно хуманитарно право, информатика, мировне операције и политика одбране.

– Јубиларних 160 година Војне академије су и њени некадашњи питомци и кадети. Неки од њих били су председници владе, министри војске, грађевине и спољних послова, државни саветници, посланици, војводе, председници Српске академије наука, умет-

Миша Јанкећ, професор, 1875. година

– Ја сам професор старог кова на Академији. У то време доктрина је била заснована на одбрани и борби против Турака. Србија је јако дуго имала само тог једног непријатеља. Ја сам професор четири наших будућих војвода: Степи, Путнику, Мишићу и Бојовићу – занимљиво искуство.

Катарина Марковић, Милена, кадет Војне академије

– Тумачим лик Милене, кадеткиње, која глуми Јулију у библиотеци у једном интересантном дијалогу, са Ромеом, наравно.

Немања Радојевић, кадет Војне академије

– Играм друга главног глумца у сцени Ромеа и Јулије, сметам им у припремама, јер најављујем јутарњу смотру. Иначе сам кадет Војне академије, четврта годи-

ници, народни хероји, носиоци највиших ордена, спортисти државни репрезентативци и власници медаља – навео је генерал Вуруна и додао да је 160 година Војне академије време страдања и уздизања, раздвајања и спајања, ратова и мира, стварања и промена, прошлости и будућности. Ипак, и пре свега, 160 година Војне академије је време успеха.

Драмским програмом „Част је наша имовина“ у режији Александра Мандића, за који је текст говора генерала Михаила Ра-

шића, 1914. године, написао академик Добраца Ђосић, Војна академија представила је своју дугу, богату и славну историју.

Наши еминентни глумци старије и млађе генерације: Миша Јанкетић, Лазар Ристовски, Бранислав Лечић, Горан Султановић, Драган Бјелогрић, Милорад Мандић, Гордан Кичић, Михаило Јанкетић, Катарина Марковић, уз помоћ кадета, кадеткиња и хора Војне академије, али и Уметничког ансамбла Министарства одбране „Станислав Бинички“ и Оркестра Гарде, извели су једночасовни програм сачињен од занимљивих сеkvенци из живота Војне академије. Обухваћена је историја, значајни професори, српске војводе у време када су били кадети, а забележени су и савремени догађаји.

Поводом јубилеја, министар Шутановац уручио је признања за значајна дела истакнутим члановима нашег друштва који су завршили Војну академију: књижевнику Мирку Демићу, добитнику Андрићеве награде, који је дипломирао 1987. године, постхумно мајору пилоту Горану Љубоји који је погинуо спасавајући људске животе на плажи у Улцињу, који је завршио Војну академију 1993. године, и академику САНУ Владу Стругару који је школовање завршио 1957. године. ■

Драгана МАРКОВИЋ
Раде ДРАГОВИЋ
Снимили Радован ПОПОВИЋ
и Јово МАМУЛА

Изложба у Војном музеју

Државни секретар у Министарству одбране Игор Јовичић отворио је 25. марта у Војном музеју на Калемегдану изложбу поводом 160. годишњице Војне академије. Том приликом генерални директор ППТ Србија Горан Ђирић представио је и јубиларну поштанску марку која је настала у част те високе војношколске институције. Свечаности је присуствовао и начелник Војне академије бригадни генерал др Младен Вуруна и бројни гости.

Државни секретар Јовичић подсетио је на значај и место које Војна академија има, не само за војску него и за државу у целини. Он је рекао да се величина једне установе процењује по условима у којима је настала и крчила путеве сопствене афирмације.

– Данашња Војна академија, на путу дугом 160 година, пролазила је кроз искушења, делећи судбину народа, државе и војске – рекао је Јовичић, подсетивши на богатство историју и развој Академије. Према његовим речима, Војна академија је данас савремена војнообразовна институција, а њена интеграција са високошколским институцијама Србије важан је задатак државног врха.

Директор Горан Ђирић истакао је да Поште Србије имају част да Војној академији дарују марку поводом тако важног и великог јубилеја. Он је рекао да је Академија у 160 година постојања потврдила да се опстаје само са својим народом, а да је пошта јубиларном марком и мотивима на њој желела да ода почаст тој институцији и онима који су после школовања у њој дали свој живот за отаџбину.

Директор Војног музеја пуковник Мирослав Кнежевић рекао је да изложба представља допринос те институције обележавању јубилеја Војне академије. Аутор изложбе је потпуковник Иван Мијатовић, а више институција и предузећа помогли су њену организацију.

У Војном музеју представљен је, први пут, документ Устројеније Артиљеријске школе, који се чува у Архиву Србије. Посетиоци ће до 25. априла имати прилику да виде поставку докумената, оружја, кадетских униформи и осталих предмета који сведоче о 16 деценија академије. Ту су и оригинална сабља генерала Фрање Заха и она коју председник Републике додељује најбољим младим потпоручницима на њиховој промоцији. ■ А.П

О улогама

Гордан Кичић, професор – Батајница

– Глумим професора на Војној академији, пилота. Прича је савремена. Све се дешава на часу. У току је симулација летења и моји кадети успевају да систем за навигацију надограде на своју руку, без мог одобрења. Пошто су сјајни, ја их мало грдим, али им на крају све опраштам. Мислим да сам ја једини плавац у представи и то ми је посебно задовољство. Увек се радујем када сам у прилици да помогнем Војсци, којој сам иначе веома захвалан јер сам цивилно служио свој војни рок у Народном позоришту, а то је за уметнике ипак најбоље решење.

на, а у представи сам јер имам искуства и у уметничким водама. Спој уметности и униформе ми веома прија. У Војсци се увек инсистирало на уметности.

Горан Султановић, 1945. година, Топчидер, мајор Анђић

– Играм официра краљеве војске, који је после ослобођења предавач на Војној академији. Он је лојалан Србији. А како после рата није било довољно школованог кадра, мајор Анђић нашао се у улози професора. У сцени са питомцем, који је изабран међу 2.000 младих бораца да учи за официра, постоји и дијалог о различитим, али помиљивим концепцијама.

Драган Бјелогрић, 1991. година, Ратна школа

– Сцена у којој се појављујемо Драган Петровић и ја можда је и најинтригантнија на вечерашњој представи. Све остало је углавном даља историја. Овде се све дешава у Загребу 1991. године. Ја играм офици-

ра ЈНА, а Пеле припадника Зенги, бившег официра ЈНА. Ми смо пријатељи, кумови, а у том тренутку смо се нашли на различитим, сукобљеним странама. Због још увек до краја неразјашњених чињеница о том делу наше историје, мислим да ће та сцена у представи изазвати највише полемика.

Милорад Мандић, 1945. година, Топчидер, Радивоје

– Радивоје је борац. Он зна да се бори, зна да трпи, али му школа не иде. Није имао времена да се бави школом, био је рат, Други светски. Изабран је међу 2.000 бораца да буде међу првим питомцима Академије. У почетку је тешко, али после разговора са мајором Анђићем, бившим краљевим официром, успева да се промени. Пристаје на то да се школује, али се тешко одвоја од оружја.

